

Rolul băncilor în economie și în creșterea nivelului de educație financiară

1

GABRIELA FOLCUȚ
ASOCIAȚIA ROMÂNĂ A BĂNCILOR

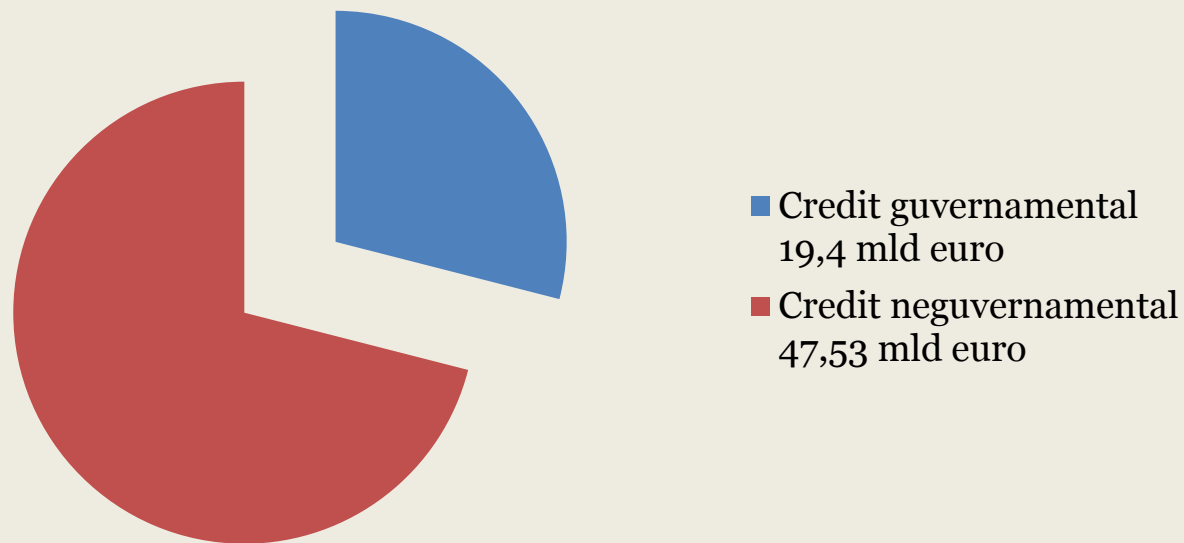
Ce este o bancă?

2

- Instituția de credit este o entitate a cărei activitate constă în atragerea de depozite sau de alte fonduri rambursabile de la public și în acordarea de credite în cont propriu;
(definiție inclusă în Ordonanța de urgență nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului & Art. 4 din Regulamentul nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit)

CREDITUL

- Soldul creditului neguvernamental continuă să înregistreze scădere, în ritm anual, în condițiile în care rambusările de principal și curățarea bilanțurilor depășesc valoarea creditelor noi;
- Este posibilă o creștere a soldului creditului neguvernamental în 2015.

Credite noi

Volumul creditelor noi acordate de bănci companiilor și populației, în primele patru luni din 2015, se cifrează la aprox. 3,6 mld. Euro.

(Nu sunt incluse în baza de calcul creditele acordate pe descoperit de cont, creditele reînnoibile automat (revolving), creanțele aferente cărților de credit și creditele neperformante.);

Contribuția sectorului bancar

- Prioritățile industriei bancare vizează menținerea rolului sistemului bancar de principal finanțator al economiei României, inclusiv prin demersuri pentru întărirea disciplinei financiare;
- În România, băncile asigură aproximativ 90% din finanțarea economiei.
- La nivel european, băncile reprezintă aproximativ 75-80% din întregul sistem financiar din UE.
- În SUA, companiile se finanțează prin credit bancar în proporție de doar 15%.

- În perioada crizei, băncile au continuat să absoarbă riscurile din economie
- În perioada 2009 - 2014, sistemul bancar a înregistrat o pierdere netă consolidată de 1,6 mld. euro.
- Aporturile suplimentare de capital s-au ridicat la 1,8 mld. euro în perioada 2009 - 2014.

Sectorul bancar

13,85%

- Rata creditelor neperformante (martie 2015)
- Peste 8 p.p. reducerea NPL
- 75% din NPL sunt generate de companii si 25% de populație

18,64%

- Indicator de solvabilitate (martie 2015)
- 8% pragul minim stabilit conform cadrului de reglementare european CRD IV/CRR

93,68%

- raportul credite acordate /depozite atrase este, după șapte ani, unul subunitar (martie 2015)

Factori & Riscuri

- **Reglementarea europeană**
- **Evoluțiile economice (datoriile suverane)**
- **Încrederea (absența perspectivei privind evoluția economiei/ materializare riscuri)**
- Sistemul bancar poate fi un pilon puternic pentru economie, dar necesită certitudine cu privire la reglementare și o concurență sănătoasă;
- Dificultatea pentru instituțiile de credit este să rămână acolo unde mediul devine din ce în ce mai complex și incert;
- Capacitatea de adaptare a băncilor la noile riscuri este esențială; Capacitățile de adaptare ale băncilor trebuie să fie sprijinite de cadrul de reglementare;
- Aversiunea față de risc a cadrului de reglementare pentru bănci poate exercita presiune sau risc în altă parte;
- Trebuie stabilite limitele în cazul în care intervenția "publică" este în conflict cu "Raison d'être" al băncilor.

CMU - Uniunea Piețelor de Capital

BSR - Reforma structurală a băncilor din UE

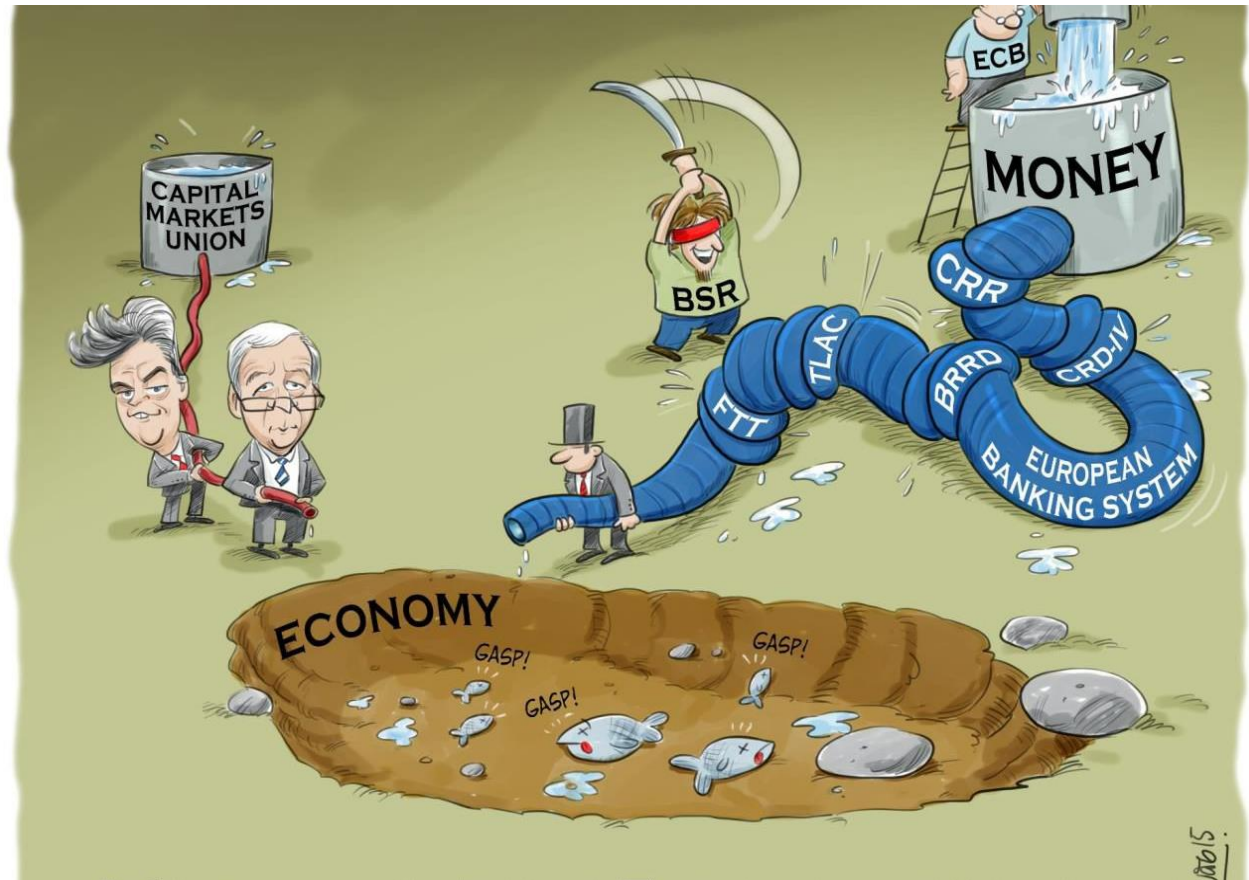
CRR – Regulamentul privind cerințele de capital

CRD IV - Directiva privind cerințele de capital

BRRD - Directiva privind redresarea și rezoluția bancară

TLAC - Capacitate totală de absorbție a pierderilor

FTT - Taxa pe tranzacții financiare

sursa: FBE

Finanțarea economiei europene

Cum creștem finanțarea?

- Evitarea impunerii unor reglementări la nivel european care afectează capacitatea băncilor de susținere a economiei reale;
- Transpunerea în legislația națională a Directivelor europene trebuie să se facă în spiritul prevederilor aprobate de reglementatorii europeni (Directiva 17/2014 privind creditul ipotecar, Directiva 11/2013 privind Soluționarea Alternativă a Litigiilor);
- Menținerea disciplinei financiare prin abținerea de la promovarea unor inițiative legislative care pot afecta disciplina de plată;
- Adoptarea de măsuri care să conducă la revenirea încrederii în economie;
- Menținerea predictibilității;
- Oferirea de instrumente specifice de garantare și contragarantare care să genereze creșterea încrederii.

Cum reclădim încrederea

9

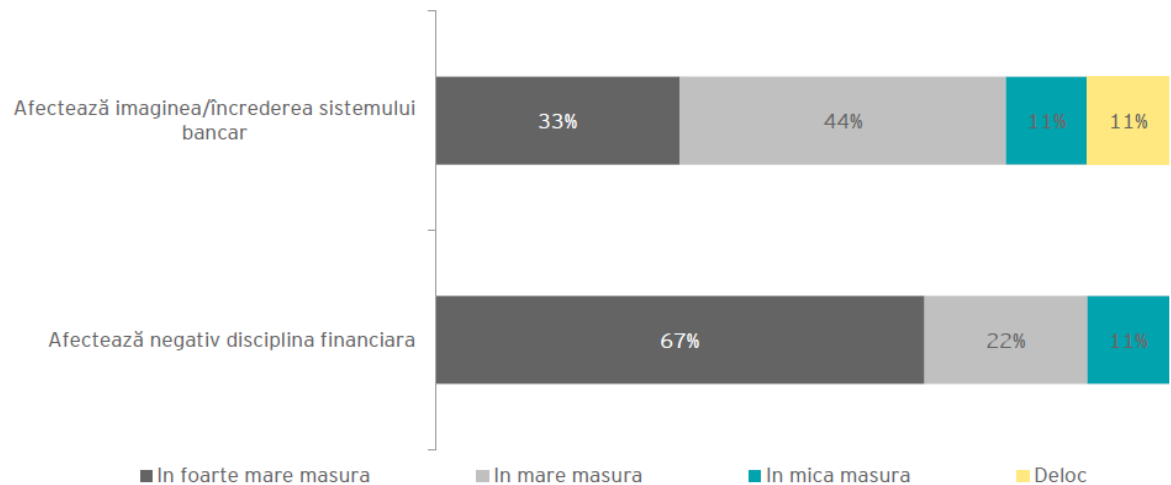
- Recâștigarea încrederii actorilor din mediul de business nu poate veni fără întărirea disciplinei financiare.
- Care poate fi gradul de realizare fără o educație financiară corespunzătoare?

Barometrul bancar ARB & EY

Anumite inițiative legislative pe zona consumatorilor și modul în care sunt promovate pot afecta disciplina financiară și transmite mesaje eronate despre practicile băncilor

17. Care considerați ca sunt cele mai importante implicații ale inițiativelor locale pe zona consumatorilor?

2015 – TOTAL

Cum reclădim încrederea

Acțiuni

- **Intensificarea comunicării**
- **Creșterea transparenței**
- **Întărirea disciplinei financiare**
- **Programe de educație financiară**
- **Măsuri pentru reducerea costurilor**
- **Abținerea de la promovarea unor inițiative legislative care pot afecta disciplina de plată**

Educația Financiară în România

11

- Aproximativ 50% dintre românii adulți nu utilizează produse și servicii bancare. Ponderea celor care nu utilizează produse și servicii bancare este de doar 0,6% în Austria, 0,8% în Germania și 1,3% în Franța, potrivit raportului "Consumer trends - 2014" publicat de Autoritatea Bancară Europeană.
- Un sfert dintre români spun că sunt supraîndatorați. Aproximativ 90% dintre respondenți afirmă că șomajul, nivelul redus al salariilor și evoluția cursului de schimb i-a afectat. Supraîndatoarea este o consecință a unui optimism exagerat, amplificat de anii de boom economic.
- 43% din populația activă a ales să se împrumute. Numărul persoanelor îndatorate la bănci și IFN este de aproximativ 4 milioane. În principal, sursa de bani pentru împrumuturi provine de la cei peste 10 milioane de deponenți.

Educația Financiară în România

12

- Pe zona consumatorilor, educația financiară precară înseamnă fie riscuri enorme asumate, fie excluziune financiară și, implicit, socială.
- Educația financiară promovează o relație echilibrată între clienți și bănci la nivel micro, iar la nivel macro clienții bancari educați asigură stabilitatea sistemului.
- Impactul pe termen lung al promovării educației financiare constă în:
 - reducerea numărului persoanelor excluse social,
 - consumatori informați sistematic și protejați,
 - schimbarea mentalității în privința banilor ținuți "la saltea",
 - creșterea surselor de creditare care vor contribui la dezvoltarea economică a României și, implicit, la stabilitatea sistemului bancar.
- Trebuie create deprinderi și atitudini care permit asumarea responsabilităților de natură financiară.